

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	20 juni 2023	n.v.t.

Onderwerp

Samenwerkingsovereenkomst beheer peilscheidingen Meijegraslanden

Advies

1. Aan te gaan de samenwerkingsovereenkomst met Natuurmonumenten over het 'Beheer peilscheidingen Meijegraslanden';
2. In te stemmen met een onttrekking van maximaal € 185.489 uit de reserve Ontwikkelopgave Natuur (01039) van de opgave NNN-Realisatie en deze middelen, via de eerstvolgende begrotingscyclus (begroting 2024), middels een eenmalige begrotingssubsidie beschikbaar te stellen;
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting 'Samenwerkingsovereenkomst beheer peilscheiding Meijegraslanden'.

Aangezien de commissaris van de Koning, na rechtsgeldige besluitvorming door GS, bevoegd is de juridische binding aan te gaan, is het advies een machtiging af te geven aan de heer Potjer, gedeputeerde voor Natuur van de Provincie Zuid-Holland, om de Samenwerkingsovereenkomst beheer peilscheidingen Meijegraslanden met Natuurmonumenten namens de Provincie Zuid-Holland te ondertekenen.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

- Samenwerkingsovereenkomst beheer peilscheidingen Meijegraslanden
- Machtiging CdK voor SOK Meijegraslanden

1 Toelichting voor het College

In 2021 heeft de Stuurgroep Gouwe Wiericke, na een lang gebiedsproces, het inrichtingsplan Meijegraslanden vastgesteld. Het inrichtingsplan is met de stakeholders afgestemd en geeft invulling aan de NNN-inrichting van de Meijegraslanden. Onderdeel hiervan is een peilscheiding op de percelen van Natuurmonumenten (zie onder het kopje 'voorafgaande besluitvorming'). Na deze vaststelling is Natuurmonumenten aan de slag gegaan met de uitwerking van het ontwerp in een bestek. In de tussentijd is door de provincie aan Natuurmonumenten een begrotingssubsidie verstrekt voor de realisatie van het project, inclusief twee jaar nazorg. Inmiddels zijn voor alle uit te voeren werkzaamheden de benodigde vergunningen verleend en wil Natuurmonumenten de aanbesteding starten. Dit betekent dat het besluit om de hoogte van de vergoeding voor het beheer van deze peilscheidingen vast te stellen, urgent is geworden. De reden hiervoor is dat bij de vaststelling van het inrichtingsplan, de Stuurgroep de provincie heeft verzocht een besluit te nemen over het toekennen van een passende vergoeding voor het beheer van deze peilscheidingen, voorafgaand aan de aanbesteding van de uitvoering.

De vergoeding voor het beheer van de peilscheiding betreft alleen de kosten die gemaakt worden voor aanvullend beheer, onderhoud en monitoring, bovenop het reguliere beheer en onderhoud. Het aanvullend beheer en onderhoud is nodig vanwege een afspraak tussen het gebied (Stuurgroep) en de provincie. De verwachting is dat de kosten voor het aanvullende beheer van de peilscheiding, dat onder andere bestaat uit jaarlijkse monitoring (waarvan tweejaarlijks ingemeten door een extern bureau) en het incidenteel (maar op grote schaal) ophogen van de peilscheidingen gedurende een periode van 8 jaar ná afloop van de nazorgfase van twee jaar, uitkomt op ten hoogste € 185.489. Deze kosten zijn op dit moment nog géén onderdeel van de businesscase voor NNN-Realisatie. Derhalve dient, voor de financiering van deze gebiedsafspraak, aanspraak gemaakt te worden op de reservering van de opgave van NNN-Realisatie. Omdat de kosten ook doorlopen ná 2027 (eindtermijn voltooiing NNN) zal dit middels een aanpassing van de begroting financieel worden ingeregeld. Op basis van de jaarlijkse rapportages kan tussentijds besloten worden om de reservering van de middelen naar beneden bij te stellen.

Bij de verkenning van de mogelijkheden om de kosten voor dit aanvullende beheer voor vergoeding in aanmerking te laten komen, kwamen wij tot de conclusie dat dat via het verstrekken van een opdracht niet passend is. De provincie wordt ná het uitvoeren van de opdracht namelijk geen 'eigenaar' van het geleverde. Derhalve wordt gekozen voor een eenmalige meerjarige begrotingssubsidie met een looptijd van 8 jaar (ingående per 2026, direct ná afloop van de nazorgfase). Om het voor Natuurmonumenten mogelijk te maken om voor 2026 een begrotingssubsidie aan te vragen, wordt nu voorgesteld om hiervoor een post op te nemen in de begroting van 2024.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: maximaal € 185.489,00
Programma	: Ambitie 5 - Versterken natuur in Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

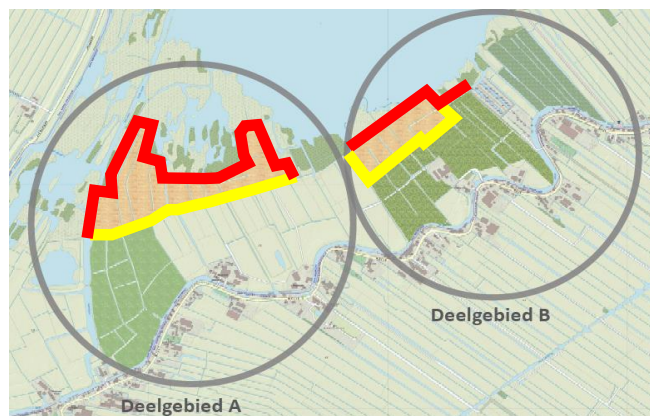
Besluitvorming over het afsluiten van de sok op 20 juni is relevant omdat Natuurmonumenten bij een positief besluit in die week het uitvoeringscontract van inrichting Meijegraslanden zal gunnen. Indien deze overeenkomst niet vastgesteld wordt is er geen zekerheid voor Natuurmonumenten over passende vergoeding voor de instandhouding van de peilscheidingen en zal Natuurmonumenten de aanbesteding opschorten hetgeen tot grote vertraging zal leiden in de oplevering van de natuurinrichting.

De CdK is bevoegd om, nadat GS rechtsgeldig hebben besloten, op grond van artikel 176 Provinciewet de juridische binding tot stand te brengen. Op grond van de door de CdK afgegeven machtiging wordt de heer Potjer, gedeputeerde voor Natuur, gemachtigd om de Samenwerkingsovereenkomst beheer peilscheidingen Meijegraslanden met Natuurmonumenten namens de provincie te ondertekenen.

2 Voorafgaande besluitvorming

In maart 2021 stemde de Stuurgroep Gouwe-Wiericke in met het inrichtingsplan Meijegraslanden. In aanloop naar dit besluit zijn op 18 februari 2021 bestuurlijke afspraken gemaakt tussen de Stuurgroep en de portefeuillehouder om wateroverlast voor de omgeving (zowel agrarische gronden, wonen, recreatie en natuur) rondom de natuurinrichting te voorkomen. Aanleiding van deze afspraak was de ernstige wateroverlast in 2018. Na een etmaal met zeer zware regenval was water vanuit de Nieuwkoopse plassen, over de peilscheidingen van Natuurmonumenten heen, naar de veel lager gelegen agrarische graslanden gestroomd. Op aandringen van de omgeving zijn hierover onderstaande afspraken gemaakt. Deze afspraken hebben geen negatieve consequenties voor de gebiedsprocessen in het kader van het NPLG omdat deze peilscheiding gunstig is voor zowel wonen, landbouw als natuur in de Meijegraslanden:

1. De inrichting van de peilscheidingen is inclusief twee jaar nazorg en de provincie Zuid-Holland is verantwoordelijk voor de uitvoering van het project én de nazorg;
2. In de nazorg is ook aandacht voor de inklinking van de opgehoogde peilscheidingen. Waar nodig worden deze aangevuld;
3. De hoogten van de peilscheidingen zijn vastgesteld door de provincie Zuid-Holland en Natuurmonumenten op advies van het Hoogheemraadschap Rijnland. Hierbij is de advieshoogte van het Hoogheemraadschap gehanteerd. Deze hoogte maakt onderdeel uit van de watervergunningaanvraag;
4. Afspraken over de monitoring zijn onderdeel van de afspraken over subsidieverlening aan Natuurmonumenten;
5. De hoogte van de peilscheidingen zijn:
  - A. tussen de Nieuwkoopse plassen en het rietmoeras +25 cm (Nieuwkoopse plassen-peil, rode lijn op kaartje).
  - B. Tussen het rietmoeras en de graslandpercelen +20 cm (rietmoeras-peil, gele lijn op kaartje).
6. Er vindt een tweejaarlijkse monitoring plaats door een onafhankelijk bureau. De frequentie is hierbij - vooral in de

beginjaren - afhankelijk van de mate van inklinking en de provincie is verzocht een besluit te nemen over het toekennen van een passende vergoeding voor het beheer van deze peilscheidingen, voorafgaand aan de aanbesteding van de uitvoering.

3 Proces

De extra hoge peilscheiding Meijegraslanden komt er op verzoek van de agrarische sector en de samenwerkingsovereenkomst faciliteert/geeft uitvoering aan bestuurlijke afspraken die in 2021 zijn gemaakt tussen de provincie Zuid-Holland en de Stuurgroep Gouwe-Wiericke. Deze afspraken hebben als doel om wateroverlast voor de omgeving - in de breedste zin van het woord - te beperken. In die omgeving liggen zowel agrarische graslanden, natuurgraslanden, bebouwing als wegen. Het sluiten van deze overeenkomst belemmert de provincie niet om in een later stadium besluiten te nemen over voorzetting dan wel aanpassing van het huidige agrarische gebruik in de Meijegraslanden.

Uiteraard is er een raakvlak met de processen van het NPLG. Het aangaan van deze samenwerkingsovereenkomst past bij de ambitie van de provincie om duidelijkheid aan het gebied te bieden voor wat betreft de realisatie van het NNN én het waarborgen van de instandhouding van de peilscheiding, met het doel om de zorgen over wateroverlast voor de omgeving/agrariërs te reduceren. De instandhouding van de peilscheiding blijft niet met de afspraken die in 2013 zijn gemaakt in het kader van het Gebiedsakkoord Meijegraslanden. Dat akkoord voorzag in een continuering van het agrarisch gebruik. Omdat de invulling van het toekomstige (agrarisch) gebruik van de Meijegraslanden nog lange tijd onderwerp van gesprek kan zijn en de uitkomst daarvan ongewis is, blijft het doel van deze samenwerkingsovereenkomst (instandhouding peilscheiding en daarmee het voorkomen van wateroverlast voor de omgeving) voorlopig nog van groot belang. Ook nu de gronden van dhr. Kemp inmiddels eigendom zijn van de Provincie. Deze worden nu namelijk verpacht voor regulier agrarisch gebruik door derden.

4 Participatie en rolnemng

De Stuurgroep Veenweiden Gouwe-Wiericke bestaat uit bestuurders van de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda en Nieuwkoop, en de Hoogheemraadschappen van Rijnland en de Stichtse Rijnlanden. Zij voeren samen met gebiedspartijen het programma Veenweiden Gouwe-Wiericke uit. De provincie Zuid-Holland is eindverantwoordelijk voor het nakomen van de bestuurlijke afspraken rondom de natuuropgave en ondersteunt de Stuurgroep door het financieren van de realisatie van de natuur en het co-financieren van de landbouw- en recreatieopgaven. Daarnaast levert de provincie projectleiders en de inzet van expertise door het bemensen van het programmabureau van de Stuurgroep.

Natuurmonumenten is de eigenaar en beheerder van de gronden waarop de natuuropgave en de peilscheidingen worden gerealiseerd.

5 Communicatiestrategie

De communicatie geschiedt door de Stuurgroep Veenweiden Gouwe-Wiericke. Er zal gevraagd worden een bericht over het afsluiten van deze samenwerkingsovereenkomst op hun website te plaatsen.